

HAYNES, John Earl – KLEHR, Harvey:
In Denial
Historians, Communism and Espionage
 Encounter Books, New York – London
 2003

Tato kniha by se měla jmenovat „Je to k nevíře“! Pojednává o tom, jak po celé půl století rudí zrádci a liberální „užiteční idioti“ nedokázali prohlédnout pravou podstatu komunismu a především odmítali právo na diskuzi o zločinech sovětské totality a jejích satelitů.

Haynes a Klehr poukazují, že snahy o „normalizaci holocaustu“ a zlehčování jeho hrůz stále vzbuzují hněv a odsouzení. Jinak je tomu s přístupem k dědictví komunismu, jehož oběti jsou mnohem početnější než ty, které mají na svědomí evropské fašismy. Avšak tyto obrovské lidské oběti komunismu jsou v americkém intelektuálním životě ponechány téměř bez povšimnutí. Je to dokonce ještě horší, i dnes početná skupina amerických intelektuálů otevřeně glorifikuje jednu z nejkrvavějších ideologií v dějinách lidstva. Tito lidé nejsou považováni za párie, ale naopak brají prominentní roli na amerických univerzitách a v kulturním životě (s. 1).

Autoři dále dodávají: *Komunismus jako společenská realita je mrtev. Ale komunismus jako představa, líbivá vize pokrokového světa si žije dál, i nadále oživuje iluze a falešné koncepce dějím, které podporovaly tuto hrůznou ideologii. Intelektuální studená válka bohužel neskončila. Akademičtí revizionisté, kteří pečlivě pudrují dějiny amerického komunismu, považují svůj výzkum za přípravu nové generace radikálů, kteří svrhnou americký kapitalismus a jeho demokratický ústavní řád ve jménu sociální spravedlnosti a míru. Pokračování studené války na poli historiografie má odvrátit vítězství Západu, přesvědčit další generace, že válku vyhráli „ti špatní“, a připravit na nový boj (s. 8–9).*

Haynes a Klehr uvádějí podrobný bibliografický výčet všemožných pseudointelektuálních vývodů, které byly napsány na téma

amerických komunistů, a které je prezentují jako úžasně, nevině a idealistické pokrokáře. Jmenují přední levicové a liberální historiky a jiné falšovatele dějin. Neskrývají pobouření, když o těchto lidech píše: *Mnozí z nich naprosto sebejistě prezentují své úvahy na téma dokumentů, které – jak sami přiznávají – nikdy neviděli, nebo odsuzují knihy, které – jak sami přiznávají – nikdy nepřečetli. [...] Není zcela jasné, jak pojmenovat tento druh intelektuální činnosti. Ale určitě to není dějepisectví (str. 232).* Čeští čtenáři si bezpochyby snadno najdou četné analogie.

Na závěr pak autoři prohlašují: *Navzdory všem novým archivním důkazům na téma sovětské špionážní sítě a jejich amerických spolupracovníků, revizionismus i nadále dominuje vysokým školám a historickému establishmentu. Hlavní historická periodika netisknou články vztahující se kriticky ke Komunistické straně Spojených států anebo pozitivně k americkým antikomunistům. Na téma sovětské výzvědné činnosti na území Spojených států také v těchto periodických nezbývá místo. Od revizionistické historiografie se i nadále nevyžaduje dodržování vědecké metodologie, která je povinná v jiných oblastech. Nemění se praxe odvolávání se na díla, která uváděla falešné informace o sovětské špionáži. Na školách i nadále převládá trend přijímat prokomunistické dezinformace jako historická fakta. Elementární zásady logiky a jasné důkazy jsou ignorovány a politické preference vítězí nad faktografickou přesností (s. 232).*

Haynes a Klehr uzavírají: *Toto je intelektuálně nemocná situace (s. 232).* Knihu rozhodně doporučuji.

◆ Marek Jan Chodakiewicz